

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 01 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jacek Chaciński
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Beata Pelczyńska

po rozpoznaniu w dniu 20 listopada 2015 r. w Lublinie

sprawy W. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania W. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 14 października 2014 roku, nr (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję i ustala W. K. prawo do emerytury od dnia(...) roku;

II. zasądza od Zakładu (...) Oddziału w L. na rzecz W. K. kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu. W pozostałym zakresie wniosek o zasądzenie kosztów procesu oddala.

VII U 2527/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 października 2014 roku, znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L., odmówił W. K. przyznania emerytury na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 roku, nr 153, poz. 1227 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. (Dz. U. z 1983 roku, nr 8, poz. 43 ze zm.). W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 roku nie udowodnił 15 lat stażu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (decyzja – k. 35 akta emerytalne).

W odwołaniu od powyższej decyzji W. K. wnosił o jej zmianę i przyznanie prawa do emerytury. W uzasadnieniu odwołania skarżący podniósł, że był zatrudniony w warunkach szczególnych przez okres ponad 15 lat. Po wielu modyfikacjach stanowiska, ostatecznie domagał się zaliczenia następujących okresów wykonywania pracy w warunkach szczególnych w (...)w K.:

- od 10 maja 1972 r. do 31 stycznia 1974 r. na stanowisku docieracza kulek łożysk tocznych,

- od 1 lutego 1979 r. do 30 czerwca 1982 r. na stanowisku o oczyszczacza chemicznego,
- od 1 lipca 1982 r. do 30 listopada 1985 r. na stanowisku robotnika transportu operatora urządzeń.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie, podtrzymując argumentację wyrażoną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie - k. 3 – 3 v. a. s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W. K. urodzony(...) roku w dniu(...) roku złożył wniosek o emeryturę (k. 1-3 a.e.).

Na podstawie przedłożonych wraz z wnioskiem oraz zgromadzonych w aktach ubezpieczeniowych dokumentów organ rentowy ustalił na dzień 1 stycznia 1999 roku łączny okres podlegania ubezpieczeniom w wymiarze 28 lat, 4 miesiące i 23 dni lat okresów składkowych i nieskładkowych. Oraz 13 lat i 23 dni okresów pracy w warunkach szczególnych.

W. K. w okresie od 2 czerwca 1970 r. do 31 grudnia 1999 r. był zatrudniony w Fabryce (...) w K..

Ze świadectwa wykonywania prac w warunkach szczególnych z dnia 22 kwietnia 2014 r. wynika, że pracując w w/w zakładzie pracy wykonywał pracę w warunkach szczególnych w następujących okresach:

- od 17 maja 1976 do 19 lutego 1977 r. na stanowisku kowala matrycowego,
- od 20 lutego 1977 do 31 stycznia 1979 na stanowisku szlifierza wałków i otworów,
- od 1 kwietnia 1986 . do 30 września 1991 r. na stanowisku operatora koparko – spycharki,
- od 1 stycznia 1993 r. do 31 grudnia 1998 r. na stanowisku ślusarza remontowego.

W okresie od 10 maja 1972 r. do 31 stycznia 1974 r. wnioskodawca wykonywał pracę w Wydziale (...). W wydziale tym znajdowały się podnośniki, akumulatorowe które wnioskodawca obsługiwał. Podnośnikiem przewoził drut w zwojach lub prętach. Drut ten dostarczał do maszyny zwanej kuźniarką ,która służyła do ucinania prętów, formowane tam były kulki. Kuźniarkę obsługiwali kowale. Następnie kulki te ułożone na palecie wnioskodawca wózkiem transportował do rozdzielni gdzie były ważone. Po zważeniu W. K. kulki transportował do maszyny zwanej pilarką, gdzie po wsypaniu do specjalnego bębna uzyskiwały właściwy wymiar. Kulki były wysypywane na paletę i ponownie przewożone przez wnioskodawcę na rozdzielnię celem odbioru i rozliczenia. Potem z rozdzielni wnioskodawca kulki te przewoził do maszyny polerującej. Po polerowaniu ponownie kulki te odwoził na rozdzielnię. Wnioskodawca pomagał także przy wymianie tarcz w pilarkach i docieraczkach.(zeznania wnioskodawcy- k.82 v, 57v – 59, zeznania świadków H. P., k 59, T. K. k.59, 59v, Pismo z dnia 8 maja 1972 r., z którego wynika, że wnioskodawca był przeniesiony z dniem 10 maja 1972 r. do Wydziału (...) na stanowisko robotnika transportu i kierowcy wózka, oraz pismo z dnia 21 stycznia 1974 r. przenoszące wnioskodawcę na stanowisko robotnika transportowego do Wydziału (...))akta osobowe k.42).

W okresie od 1 lutego 1979 r. do 30 czerwca 1982 r. wnioskodawca pracował na stanowisku oczyszczacza chemicznego. Jego praca polegała na obsłudze wanien ze środkami chemicznymi. W tych wannach dokonywał on mycia elementów do produkcji wkładów włókienniczych. Były to metalowe rolki o średnicy 19 -45 mm, długości 45 -65 mm. Na innym Wydziale rolki te były poddawane procesowi czernienia. Wałki były ułożone w koszach i wnioskodawca za pomocą wózka dźwigowego wkładał je do wanny , następnie po umyciu wyciągał kosz i przekazywał transporterem rolkowym na stanowisko klejenia. W tak sam sposób mył także inne poza wałkami elementy służące do wyprodukowania wkładu włókienniczego. Wnioskodawca miał za zadanie nadzorowanie czynników znajdujących się w wannach - impureksu, sody i innych środków żrących. W wannach była wysoka temperatura i wydzielaly się opary. Wnioskodawca otrzymywał dodatek za prace w warunkach szkodliwych. Rozpoczynając pracę na w.w. stanowisku W. K. miał angaż tokarza automatów. Angaż ten został zmieniony przez kierownika wydziału H. S. (zeznania świadka H. S. k.81v82v, zeznania wnioskodawcy, k.82 v, 57v – 59). Z akt osobowych wynika, że w okresie od 1 lutego 1979 r. do 31 stycznia

1980 r. wnioskodawca miał angaż tokarza automatów, a od 1 lutego 1980 r. 30 czerwca 1982 r. angaż oczyszczacza chemicznego,- angaże – akta osobowe).

W okresie od 1 lipca 1982 r. do 30 listopada 1985 r. wnioskodawca został zatrudniony w Wydziale (...) jako robotnik transportu – kierowca wózka. Praca wnioskodawcy polegała na naprawach spychacza, zamiatarek traktorków, wózków akumulatorowych. Naprawy nie odbywały się w kanałach. Wnioskodawca poza naprawami, jeździł koparką i zajmował się posypywaniem dróg. Zimą ręcznie posypywał i odśnieżał schody chlorkiem wapnia piskiem lub solą, odśnieżał schody, przejścia nad torami, kładki, w okresie letnim kosił trawę (zeznania wnioskodawcy, k.82 v, 57v – 59), zeznania G. B., k.59 v i K. S. k.59 , angaże - akta osobowe).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o powołane dowody. Za wiarygodne Sąd ocenił zeznania świadków i wnioskodawcę za jasne, pełne, logiczne oraz spójne z dowodami w postaci dokumentów (poza angażem z 1 lutego 1979 r.). W szczególności Sąd dał wiarę H. S., który był kierownikiem wydziału, że wnioskodawca pracował do 31 stycznia 1980 r jako oczyszczacz chemiczny pomimo tego, że miał angaż tokarza automatów. Świadek zeznał, że jak przełożony co pół roku dokonywał przeglądów angażu i 1980 r. zmienił na angaż z dostosowując go do faktycznej wykonywanej pracy. Świadek precyzyjnie i dokładnie opisał pracę którą wykonywał wnioskodawca, był jego bezpośrednim przełożonym, jest osobą mu obcą. dlatego też Sąd Okręgowy uznał za właściwe obdarzyć wiarą zeznania tego świadka.

W pozostałym zakresie Sąd obdarzył wiarą zgromadzone w sprawie dowody nieosobowe w postaci dokumentów, znajdujące się w aktach organu rentowego oraz złożonych do akt sprawy. Zostały sporządzone przez uprawnione podmioty, nie noszą śladów podrobienia ani przerobienia. Ich treść nie była kwestionowana przez żadną ze stron, nie budziły one również wątpliwości Sądu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku, poz. 748), mężczyznom urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat oraz okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat. Emerytura przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Przepis art. 32 ust. 2 cytowanej ustawy stanowi, że za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom wymienionym w ust. 2 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych (art. 32 ust. 4 ustawy).

Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, póź. 43 ze zm.) okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Według przepisu § 3 cytowanego rozporządzenia okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia”, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia.

Natomiast przepis § 4 ust. 1 rozporządzenia stanowi, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym, co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Jednocześnie przepis § 1 ust. 2 rozporządzenia stanowi, że właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

Sumując powyższe, aby nabyć prawo do emerytury W. K. musiał spełnić łącznie następujące przesłanki:

- 1) osiągnąć obniżony do 60 lat wiek emerytalny;
- 2) nie przystąpić do otwartego funduszu emerytalnego;
- 3) na dzień 1 stycznia 1999 r. udowodnić:
  - a) co najmniej 15-letni okres wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz
  - b) staż pracy w wymiarze co najmniej 25 lat.

Bezspornym jest, że skarżący w dniu wydania zaskarżonej decyzji ukończył wymagane 60 lat, na dzień 1 stycznia 1999 roku legitymuje się 25-letnim stażem pracy oraz że, nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Do okoliczności spornych w niniejszej sprawie należało ustalenie, czy wnioskodawca posiada co najmniej 15-letni okres wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Powołując się na wykonywanie pracy w szczególnych warunkach, ubezpieczony zgodnie z ogólną zasadą rządzącą postępowanie dowodowym (art. 232 k.p.c.) winien udowodnić, że do dnia 1 stycznia 1999 roku wykonywał przez co najmniej 15 lat taką pracę - wymienioną w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.),

Jak wynika z zaskarżonej decyzji organ rentowy za prace w warunkach szczególnych uznał okres w wymiarze 13 lat i 23 dni. Ze świadectwa wykonywania prac w warunkach szczególnych wynika, że okres ten wynosi 14 lat 2 miesiące i 15 dni. Wyłączeniu podlega przy tym okres przebywania wnioskodawcy na urlopie bezpłatnym od 3 września 1991 r. do 30 września 1991 r. (23 dni). Organ rentowy z powyższego okresu wyłączył także okresy niewykonywania pracy, za które wnioskodawca otrzymał po dniu 14 listopada 1991 r. wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Nie było podstaw prawnych do powyższego wyłączenia.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury, które Sąd Okręgowy podziela, przepis art. 184 ust. 1 cytowanej ustawy ustanawia odrębną niż wymieniona w art. 32 tej ustawy, kategorię ubezpieczonych i znajduje zastosowanie do innych stanów faktycznych niż określone w art. 32 ust. 1 i art. 46 ust. 1 ustawy. art. 184 ustawy wskazuje, że ten drugi przepis nie odsyła w zakresie warunków nabycia przez zatrudnionego w szczególnych warunkach prawa do wcześniejszej emerytury do art. 32, jak czyni to art. 46 ustawy, lecz ustanawia własne przesłanki nabycia tego prawa

(por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 8 lutego 2007 r, II UZP 14/06, OSNP 2007/13-14/199 oraz wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 18 lipca 2007 r, I UK 62/07, OSNP 2008/17-18/269 i z dnia 6 grudnia 2007 r, I UK 132/07 - L.).

Wykładnia art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wskazuje, że sformułowanie: „po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 4” odnosi się wyłącznie do wieku emerytalnego określonego w tych przepisach - bez odwoływania się do pozostałych wymogów związanych z tym wiekiem.

Przepis art. 32 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach, Przepis art.32 ust.1a ustawy obowiązujący od dnia 1 lipca 2004 r. wprowadził ograniczenia przy ustalaniu okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze polegające na tym, iż nie uwzględnia się okresów niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał po dniu 14 listopada 1991 r wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Skoro jednak przepis art. 184 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odsyła do art. 32 tej ustawy jedynie w zakresie przewidzianego w nim wieku emerytalnego, to przepis art. 32 ust. 1a nie ma zastosowania do ubezpieczonych ubiegających się o przyznanie wcześniejszej emerytury na podstawie przepisu przejściowego, jakim jest art. 184.

Odnosząc się do okresu pracy wnioskodawcy od 10 maja 1972 do 31 stycznia 1974 r. stwierdzić należy, że może ona być kwalifikowana jako praca przy transporcie wewnętrznym między stanowiskami pracy w wydziałach, w których wykonywane prace wymienione są w wykazie (dział III poz. 67 rozporządzenia). Nie ma wątpliwości że osoby obsługujące kuźniarkę, pilarkę i maszynę polerującą były osobami, które wykonywały pracę polegającą na produkcji łożysk tocznych (dział III poz. 87 rozporządzenia).

Czynności wnioskodawcy wykonywane na stanowisku oczyszczacza chemicznego były czynnościami w procesie produkcji łożysk tocznych (wkładów do maszyn włókienniczych). Było to specyficzne stanowisko, na którym wnioskodawca jako jedyna osoba dokonywał mycia metalowych wałków w substancjach żrących. Praca ta może być zatem zakwalifikowana jako praca przy produkcji łożysk tocznych (dział III poz. 87 rozporządzenia).

Nie można natomiast zakwalifikować jako pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia wnioskodawcy od 1 lipca 1982 r. do 30 listopada 1985 r. na stanowisku robotnika transportu - kierowcy wózka. Jak wykazało postępowanie dowodowe wnioskodawca wykonywał szereg czynności takich jak koszenie trawy, odśnieżanie, posypywanie dróg i chodników solą i piaskiem, naprawy poza kanałowe pojazdów, które nie są pracami wymienionymi w Wykazie A rozporządzenia.

Ostatecznie zatem poza okresem wynikającym ze świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 22 kwietnia 2014 r. wnioskodawca wykonywał pracę w szczególnym warunkach w wymiarze 5 lat 1 miesiąca i 22 dni. Łącznie wnioskodawca wykonywał pracę w szczególnych warunkach w wymiarze 19 lat 3 miesięcy i 14 dni.

Mając na uwadze ustalone w sprawie okoliczności oraz w świetle powołanych przepisów, należy stwierdzić, że W. K. legitymuje się stażem 15 lat pracy w szczególnych warunkach,

Mając na uwadze wskazane okoliczności, na podstawie powołanych przepisów oraz art. 477(14) § 2 k.p.c., orzeczono jak w wyroku.